

Obvestilo za SADJARSTVO

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD
NOVO MESTO

Izdajatelj: KGZS-Zavod Novo mesto, Šmihelska cesta 14, 8000 Novo mesto

Obvestilo pripravil: Domen Bajec, e-pošta: domen.bajec@kgzs-zavodnm.si

ISSN

št. 07

Datum: 17. april 2018

VARSTVO JABLAN IN HRUŠK

Brsti jablan prehajajo iz stopnje rožnatih popkov v balonski stadij (57-59 po BBCH) in hruške so začele cveteti (59-61 po lestvici BBCH).

Pridelovalce obveščamo, da postajajo izbruhi askospor škrlupa z vsakimi padavinami intenzivnejši. Nasade je potrebno preventivno ščititi pred okužbami *jablanovega* in *hruševega škrlupa* z dotikalnimi fungicidi kot so: **ANTRACOL** (0,2 % konc.), **ANTRACOL WG 70** (0,2 % konc.), **DITHANE DG Neotec** (2 kg/ha), **DITHANE M-45** (2 kg/ha), **MANFIL 75 WG** (2 kg/ha; le jablana), **MANFIL PLUS 75 WG** (2 kg/ha), **MANFIL 80 WP** (2 kg/ha; le jablana), **MANKOZ 75 WG** (2 kg/ha), **PENNCOZEB 75 DG** (2,5 kg/ha; le jablana), **PINOZEB M-45** (2 kg/ha; le jablana), **POLYRAM DF** (2 kg/ha), **THIRAM 80 WG** (v 3 kg/ha proti škrlupu na jablani; na hruški proti rjavi hruševi pegavosti), **MERPAN 80 WDG** (1,88 kg/ha), **ORTHOXIDE 80 WG** (2 kg/ha), **SCAB 80 WG** (1,9 kg/ha), **SCAB 480 SC** (3,13 l/ha). Kolikor je deževje intenzivnejše, priporočamo varstvo s sredstvi, ki imajo tudi določeno kratkotrajno kurativno delovanje: **SYLLIT 400 SC** (1,9 l/ha), **SYLLIT 544 SC** (1,4 l/ha), **DELAN PRO** (2,5 l/ha), **CHORUS 50 WG** (0,45 kg/ha), **FABAN** (1,2 l/ha), **MYTHOS** (1,5 l/ha), **SCALA** (1,125 l/ha) ali **PYRUS 400 SC** (1 l/ha; do konca cvetenja)). Zaradi boljše preventive jih je smiselno kombinirati (izjeme so Syllit, Delan pro in Faban) s predhodno navedenimi dotikalnimi fungicidi. Možna je tudi raba pripravka **CURATIO – ŽVEPLENOAPNENA BROZGA** (6 l/ha na 1m višine krošnje), ki ima v letu 2018 ponovno izdano dovoljenje za nujne primere v zvezi z varstvom rastlin (za 120 dni; <http://www.kmetijskizavod-nm.si/file/7180/download/7967>) in je sprejemljiva tudi v ekološki pridelavi sadja. Nevarnost okužbe lahko spremljate na modulu dostopnem na povezavi: http://agromet.mko.gov.si/index.asp?ID=Varstvo/modeli/VI/VI_0.asp.

Priporočljivo je dodajanje pripravkov na osnovi žvepla, ki zavirajo razvoj *jablanove pepelovke* in *pršic*. V odmerku 5-6 kg/ha je možna uporaba: **COSAN**, **KUMULUS DF**, **PEPELIN WG**, **THIOVIT JET**, **VINDEX 80 WG**, **MICROTHIOL SPECIAL**, oz. **POL-SULPHUR 800 SC** ali **SYMBIOTICA FITO – TEKOČE ŽVEPLO** (oba v odmerku 6-7 l/ha).

Obnovo zaščitne fungicidne obloge načrtujte pred napovedanimi padavinami. Obloga je izprana, ko pade 30 l dežja. Razmiki med tretiranjimi so v tem obdobju prilagojeni še priraščanju listne površine in cvetenju. V času cvetenja se (tudi zaradi varstva pred širjenjem *hruševega ožiga*) posegom v nasadih izogibamo.

Še pred začetkom cvetenja v nasadih napadenih s *sadnim listnim duplinarjem* in *listnimi ušmi* priporočljiva raba pripravka **NEEMAZAL – T / S** (1,5 l/ha na meter višine krošnje). Slednji vpliva tudi na zmanjšanje pojava *gosenic pedicev* in *zavijačev*, katere poškodujejo cvetni nastavek in v nadaljevanju razvoja iznakazijo plodiče in so v tem obdobju v marsikaterem nasadu že prerazmnožene. Zaradi velikosti (3-5 mm) in obarvanosti (svetli odtenki) so slabše opazne. Za večjo učinkovitost je ponovitev nanosa predvidena po zaključenem cvetenju (10-14 dni), v času intenzivnega pridobivanja listne površine. Sredstvo je dovoljeno tudi v ekološki pridelavi.

Ravno tako je pred cvetenjem proti povečanemu pojavu *mokaste jablanove* ali *zelene jablanove uši* smiselno opraviti zaščito s pripravkom **TEPPEKI** (0,14 kg/ha pri porabi vode 500 l na višinski meter krošnje na ha).

Pridelovalcem priporočamo spremljanje razvoja ličink *rdeče sadne pršice*. V primeru ugotovljene prerazmnožitve pride do cvetenja v poštev uporaba sredstev kot sta **KANEMITE SC** (v odmerku 0,625 l/ha na 1 m višine krošnje) ali **VERTIMEC PRO** (0,125 l/ha),...

MKGP-UVHVVR

KGZS-Zavod Novo mesto

Ob začetku cvetenja boste v nasade jablan za spremljanje *jabolčne grizlice* namestili **BELE LEPLJIVE PLOŠČE**. Prag škodljivosti bo presežen, ko se ulovi 30 ali več osic. Po zaključenem cvetenju boste plošče odstranili.

Proti napadom *sesajočih žuželk* (npr. mlajši in bujnejši nasadi hrušk) še vedno svetujemo obnavljanje zaščitnega nanosa **kaolinskih glin**. Pristop z **metodo odvracanja** deluje na fizikalni osnovi in je usmerjen na znižanje stopnje napada *hruševih bolšic*. Ob povečani porabi vode (700-1000 l/ha) lahko uporabite npr. CUTISAN ali MALUSAN (odmerek 30 kg/ha), fino mleti kaolin brez primesi, sicer namenjen zmanjšanju mrežavosti plodov jablan in hrušk. Do cvetenja je nanos primerno večkrat ponoviti. Število ponovitev je odvisno od trajanja odlaganja jajčec hruševih bolšic in intenzivnosti izpiranja ob padavinah. Pristop je možno uporabiti v integrirani in ekološki pridelavi sadja.

Gostejše populacije škodljivih vrst pršic in listnih uši sledimo zlasti pri pregledih nasadov jablan in hrušk, kjer je bilo varstvo rastlin po lanskoletni pozebi varčnejše.

V nasadih jablan bodite pozorni še na nalet *vrtnih zavrtačev*, hroščkov iz skupine podlubnikov, kateri so s segrevanjem ozračja že postali aktivni. Hroščki z zavrtavanjem v deblo in poganjke izčrpajo sadike in starejša obolela drevesa, ki zato kmalu propadejo. Njihovo prisotnost ugotovite s pomočjo **alkoholnih pasti** (rdeče barvne plošče REBELL ROSSO ali jih sestavite sami iz rumenih lepljivih plošč, pod katere namestite 0,5 l plastenko z 2 dcl alkohola).

Pridelovalce jabolk, ki za zmanjšanje škode *jabolčnega zavijača* uporabljate **metodo zbeganja**, opozarjamo na pravočasno namestitev feromonskih razpršilcev. Za zatiranje jabolčnega zavijača v nasadih jablane so registrirani **ISOMATE C TT**, **RAK 3** in **EXOSEX**. Slednji se lahko uporabi tudi v nasadih drugega pečkatega sadja in orehov. Razpršilce je v nasade potrebno obvezno namestiti še pred začetkom let škodljive vrste. Ta čas v našem okolju sovпада z začetkom cvetenja, kar pomeni, da boste feromone v nasadu obesili najkasneje v stadiju balona.

Pred tretiranjem s FFS odstranite morebitno cvetočo podrast ter preprečite zanašanje na sosednje površine. Priporočamo, da nanos FFS opravite v večernem času, ko ni možnosti vpliva na čebele. Kvaliteten nanos lahko opravite le v mirnem vremenu. Pri uporabi fitofarmaceutskih sredstev pozorno preberite navodila in upoštevajte ukrepe za varovanje okolja.

VARSTVO KOŠČIČARJEV

Koščičaste sadne vrste cvetijo (60 – 70 po BBCH).

Med cvetenjem je zlasti ob deževnem vremenu potrebno varovati nastavek pred *cvetno monilijo*. Prvič opravite nanos fungicidov na začetku cvetenja (odprtih 10 % cvetov) in drugič ob njegovem zaključevanju (ko bodo odpadli venčni listi). Za posamezne vrste so registrirani pripravki:

- breskev in nektarina: **CHORUS 50 WG** (0,5 kg/ha), **LUNA EXPERIENCE** (0,6 l/ha), **ROVRAL AQUAFLO** (1,5-2,25 l/ha; zaloge v uporabi do 05.06.2018), **PROLECTUS** (1 kg/ha), **MAVITA 250 EC** (0,45 l/ha), **SCORE 250 EC** (0,45 l/ha), **SWITCH 62,5 WG** (1 kg/ha), **SIGNUM** (0,75 kg/ha)
- češnja in višnja: **LUNA EXPERIENCE** (0,6 l/ha), **ROVRAL AQUAFLO** (1,5 l/ha; zaloge v uporabi do 05.06.2018), **SWITCH 62,5 WG** (1 kg/ha), **SIGNUM** (0,75 kg/ha), **TOPSIN-M** (1 kg/ha), **TELDOR SC 500** (0,5 l/ha na 1m višine krošnje), **TELDOR PLUS** (0,5 l/ha na 1m višine krošnje; zaloge v uporabi do 02.07.2018) ali **SERENADE ASO** (8 l/ha) in **AMYLO-X** (1,5-2,5 kg/ha), ki prideta v poštev tudi v ekološki pridelavi.
- sliva: **CHORUS 50 WG** (0,5 kg/ha), **LUNA EXPERIENCE** (0,6 l/ha), **ROVRAL AQUAFLO** (1,5 l/ha; zaloge v uporabi do 05.06.2018), **MAVITA 250 EC** (0,22 l/ha; za manjše kulture), **SCORE 250 EC** (0,22 l/ha), **SWITCH 62,5 WG** (1 kg/ha), **SIGNUM** (0,75 kg/ha), **TELDOR SC 500** (0,5 l/ha na 1m višine krošnje), **TELDOR PLUS** (0,5 l/ha na 1m višine krošnje; zaloge v uporabi do 02.07.2018) ali **SERENADE ASO** (8 l/ha) in **AMYLO-X** (1,5-2,5 kg/ha), ki prideta v poštev tudi v ekološki pridelavi.

Za kvalitetnejši nanos poskrbite z aplikacijo v mirnem vremenu. Priporočamo, da jo opravite v večernem času, ko ni možnosti vpliva na čebele (navedena sredstva sicer niso nevarna za čebele). Pri uporabi fitofarmaceutskih sredstev pozorno preberite navodila in upoštevajte ukrepe za varovanje okolja.

